

Att prata med sitt barn om barnets funktionsnedsättning

Välkommen till första tillfället!

Att prata med sitt barn om barnets funktionsnedsättning

- **Varför ska man prata?**
- **Olika åldrar och tankar om funktionsnedsättning**
- **När ska man prata?**

- **Uppföljning av hemuppgift**
- **Olika slags samtal**
- **Hur kan man säga?**
- **Material som stöd i samtalet**

Välkomna till digital interaktiv kurs på Habiliteringen

- Skriv in din kod och ev ditt namn, din kod behövs för närvaroidentifiering.
- Var på en plats där ingen annan än du ser och hör mötet. Endast anmälda/kallade deltagare får delta.
- Din webbkamera ska vara på under hela mötet.
- Mikrofonen ska vara avstängd när du inte pratar.
- Det vi berättar för varandra om våra barn och oss själva stannar inom gruppen.
- Frågor
- Rast
- Om du inte kan delta, informera detta. Kontakta Habiliteringen.

Presentation

- Ditt namn
- Namn och ålder på ditt barn
- Bostadsort och habiliteringsmottagning
- Barnets diagnos/diagnoser

Varför är det bra att känna till sin diagnos?

Fakta i stället för fantasier

Bra för självkänslan att ens sätt att fungera på går att prata om

Man kan vara delaktig i beslut om vad man behöver

Delaktighet är bra för hälsan!

...och från föräldrarnas perspektiv...

Prat och känslomässig bearbetning hör ihop

Prata med andra vuxna!
Vänj dig vid orden.

Se ditt barn som det är,
väj inte för det svåra

Bli en vuxen som barnet vågar prata med även om det som gör en ledsen

Vad hindrar oss från att prata?

Vi är osäkra på hur vi skall göra

Rädda för att göra barnet ledset

Vill inte "väcka den björn som sover"

Barnet är för litet

Barnet förstår ändå inte

Barnet frågar inte själv

Det finns inga bra tillfällen att prata om detta

Namnet på diagnosen låter skrämmande

"Sjukdomsvinst"

Barnet kan berätta för fel personer

Fyra bilder om barns tankar

- Barns utveckling och hur de tänker om funktionsnedsättning i olika åldrar:
 - 1-3 år, 3-6 år, 6-10 år, 10-15 år
- Fundera på vilket stadium ditt barn befinner sig i
- Barn med vissa funktionsnedsättningar kan "befinna" sig på ett tidigare åldersstadium än deras jämnåriga

Barns tankar om funktionsnedsättningar, **1-3 år**

- Vara delaktig och göra som andra, ha samma leksak
- Kan förstå och inte förstå samtidigt
- Uppmärksammar ofta det som är annorlunda
- Vid fysisk funktionsnedsättning kan frågor börja komma tidigt

Barns tankar om funktionsnedsättningar, **3-6 år**

- Förstår att livet är olika för olika människor
- Funderar mer medvetet på dessa olikheter
- Svar på frågan "varför?"
- Behöver ha ord på funktionsnedsättningen
- Vid 5-6 år kan en del barn med "osynlig" funktionsnedsättning börja förstå
- Magiskt tänkande

Barns tankar om funktionsnedsättningar, **6-10 år**

- Abstrakt och realistiskt tänkande
- Existentiella frågor (9-årskrisen)
 - Varför jag?
 - Hur blir mitt liv?
 - Finns bot?
- Vill vara stark/ha kontroll
- Kompisar, fritidsintressen, utseende och kläder blir allt viktigare

Barns tankar om funktionsnedsättningar, **10-15 år**

- Pubertet
- Abstrakt tänkande: behöver mer fördjupad information
- Tema - Att vara lika andra
 - Att ha kompisar ensamhet
 - Gemenskap utanför familjen
 - Intressant som partner
- För barn/ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning och autism kan 9-årskrisen komma nu

Reflektioner utifrån bilderna om barnets utvecklingsnivå

PAUS

Hjälp till föräldrar

- Vad tror du barnet skulle behöva veta?
- Vad kan barnet säga till andra?
- Ge återkommande information till barnet: Det finns inte ett bra tillfälle att prata
- Tror du att barnet inte pratar för att barnet vill skydda dig?
- Var uppmärksam på barnets egna frågor/tankar om funktionsnedsättningen

Vad kan man göra?

- Få så mycket information som möjligt
- Prata tidigt, använd namnet på diagnosen
- Den som är känslomässigt närmast barnet är den som berättar
- När du förklarar – utgå från barnets styrkor och svårigheter
- Utgå från barnets utvecklingsnivå och uttryckssätt

Kan man prata för mycket?

Reflektion

Vad tror du att ditt barn redan vet?

Upplever ni något som besvärligt/hindrande när ni vill prata med ert barn?

Vilket dike tror du att du själv är benägen att hamna i?

Hur kan man beskriva en diagnos eller en funktionsnedsättning?

- Det behöver inte bli perfekt
- Det finns många sätt att prata om diagnosen
- Ni får många chanser
- Låt förklaringen växa med barnet!

Nästa tillfälle

Exempel på hur man kan berätta och förklara för barnet

Exempel på hur man kan förtydliga det man säger med bilder

Exempel på material och metoder för att underlätta samtalet

Hemuppgift till andra tillfället!

- Fråga ditt barn vad barnet vet om varför hen går till Habiliteringen eller vad barnet vet om sin funktionsnedsättning.
- Om ditt barn inte kan förmedla sig, fundera över vad du säger till ditt barn när ni ska på besök till Habiliteringen?

